

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ У 2012 р.

Лютий І.І., Завалій Д.В., *студенти*
Конотопський інститут СумДУ

З 1 січня 2012 року набирає чинності Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України (щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва)» [1]. З цього часу спрощена система оподаткування, обліку та звітності для суб'єктів господарювання встановлюватиметься виключно в умовах Податкового кодексу України.

Ухвалення Закону є компромісом між суспільством та владою. Зміни, внесені до спрощеної системи, створять сприятливі умови для ведення бізнесу суб'єктами малого підприємництва, поліпшать податковий клімат для підприємців.

Цей закон - відгомін «податкового майдану» [2].

Нововведення полягають в тому, що суб'єктів спрощеної системи оподаткування розділили на декілька груп. Фізичних осіб-підприємців, залежно від специфіки діяльності, поділили на 3 групи (категорії), а для юридичних осіб створили окрему групу: до I та II віднесли власників бізнесу, які надають послуги населенню (наприклад, перукарні, салони краси, майстерні, ринкові торговці, власники невеличких крамничок, та інші дрібні підприємці), які займають близько 65-70% від всіх підприємців на спрощеній системі оподаткування; до III групи відокремили підприємців, які працюють з підприємцями та юридичними особами, що оподатковуються на загальній системі оподаткування; до IV групи віднесли юридичних осіб платників податку на спрощеній системі оподаткування.

Особливе відокремлене місце займають фізичні особи (не підприємці), які при несистематичній реалізації продукції повинні отримувати короткотермінове свідоцтво платника.

З 1 січня 2012 р. спрощену систему оподаткування можуть обрати юридичні та фізичні особи, які відповідають двом критеріям [3].

Критерій 1. Обсяг доходу платника єдиного податку за календарний рік і кількість найманих працівників: для фізичних осіб-підприємців кількість працівників, із якими одночасно укладено трудові договори, не може бути більше 20 осіб, а обсяг доходів платника єдиного податку за поточний календарний рік – не вище за 3 млн. грн.; для юридичних осіб середньооблікова чисельність працівників не має перевищувати 50 осіб, а обсяг доходу платника єдиного податку за поточний календарний рік не може бути більшим за 5 млн. грн.

На зміну звичному для кожного платника єдиного податку терміну «виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)» прийшов «дохід платника єдиного податку». Юридичні та фізичні особи-підприємці визначають його як при обчисленні об'єкта обкладення єдиним податком, так і для перевірки/набуття права працювати на спрощеній системі оподаткування (п. 292.14 ПКУ [4]).

Критерій 2. Фізична або юридична особа-підприємець є резидентом України, відповідає умовам щодо складу засновників і не провадить діяльності, здійснення якої унеможливує застосування спрощеної системи оподаткування (п.п. 291.5, 291.6 ПКУ [4]). Для сплати податку потрібно знати: хто його сплачує (платника податку), з чого сплачують (об'єкт оподаткування) та який його розмір (ставка).

Таким чином, нововведення щодо застосування спрощеної системи оподаткування та обліку включають наступне: сутність єдиного податку дещо змінилась, оскільки він вже не є «єдиним» для підприємців з відносно однаковими умовами; сутність спрощеної системи для платників III категорії достатньо ускладнена, оскільки без бухгалтера обрахувати та здати звітність з ПДВ досить складно. Отже, багатьом підприємцям з цієї категорії слід почати пошук бухгалтера, або ж самостійно вивчити відповідний розділ Податкового Кодексу з подальшим моніторингом відповідних змін у законодавстві; зміни надали змогу підприємцям співпрацювати з юридичними особами та «враховуватися» до витрат, але «ціною» сплати податку у розмірі 3-5% від доходу; «спрощенцям» збільшили максимальний розмір доходу за рік у розрізі категорій, але одночасно обмежили коло осіб, з якими можливо здійснювати підприємницьку діяльність та одночасно збільшили ставку податку; звіт спрощенців завдяки нововведенням набув статусу «податкової декларації», отже, тепер за його неподання податківці можуть застосувати штрафні санкції 1020 грн. за кожну другу та наступну ненадану декларацію [5].

Однак, так чи інакше, кожен з підприємців може вже сьогодні проаналізувати відповідні зміни у законодавстві та прийняти відповідні рішення.

Керівник: Щербіна О.В., *ст. викладач*

1. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України

щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності : остання редакція від 04.11.2011 [Електронний ресурс] / Верховна рада України (закон № №4014–V). – Режим доступу: zakon1.rada.gov.ua

2. Василенко А. Вигоди та переваги єдиного податку// Все про бухгалтерський облік. – 2008. – № 70. – С. 3-6.
3. Податковий кодекс України : остання редакція від 19.01.2012 [Електронний ресурс] / Верховна рада України (закон № 2755-17). – Режим доступу: zakon2.rada.gov.ua
4. Єдиний податок – 2012 // Все про бухгалтерський облік. – 2011. – № 113. – 65 с.
5. Левицький С. До уваги підприємців. Спрощена система оподаткування у 2012 році// Рівне вечірнє. – 2011. – № 96.